Stand der Maan.

8	Augustus.	VOLLE MAAN.
16	»	LAATSTE KWARTIER.
23	»	NIEUWE MAAN.
30	»	EERSTE KWARTIER.

Watergetijen.

	Hoog Water.	Laag Water.
15 ZATURDAG.	's mor 11-15	's av. 5-15
16 ZONDAG.	» 12-00	» 6-00
17 MAANDAG.	» 12-51	» 6-51
18 DINGSDAG.	» 1-42	» 7-32

SURINAAMSCHE COURANT.

N°. 65. Zaturdag den 15den Augustus. **A°. 1835.**

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 14 Augustus 1835.

Alzoo de navolgende personen zich bij rekeste aan de Gouverneur Generaal hebben geadresseerd, met verzoek om *Brieven van Manumissie* voor de natemelden Slaven, te weten:

HENDRIK KAMERLING en EVERT JAN WESENHAGEN, in qualiteit als Executeuren testamentair van den Boedel nu wijlen RIJCHARD VAN REES Az., voor de aangemelden Boedel in eigendom toebehoorende Slaven, *Louise en Bossoe.*

PIERRE VOSSA voor de Slavin *Amba*, hem in eigendom toebehoorende.

GESINA RIEDSTAP Weduwe FREDRIK CHRISTIAAN MUNNIKHUIZEN, voor de Slaven *Maintenon* en *Coba*, haar in eigendom toebehoorende.

FRANS VAN MEIJERHOFF, voor den Slaaf *Fredrik*, hem in eigendom toebehoorende. EN

CHRISTOPHER JAMES FARWELL, voor de Slavin *Jeannetta*, hem in eigendom toebehoorende.

Zoo is het dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle degenen, welke vergmeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hier tegen te verzetten, om binnen den tijd van *drie* weken na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aantekening te doen; zullende na verloop van dien tijd de verzochte *Brieven van Manumissie* verleend worden.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 14 Augustus 1835.

Alzoo G. I. RöPERHOFF, als met en benevens H. BIJLAART, door koop eigenaar zijnde van de Plantaadje *Stolkwijk* gelegen aan de *Motkreek*, en van de Plantaadje *de Resolutie* gelegen aan de rivier *Suriname*, zich bij rekeste aan den Gouverneur Generaal heeft geadresseerd, met verzoek om de Slavenmagt van de Plantaadje *Stolkwijk* af- en op de Plantaadje *de Resolutie* te mogen doen overschrijven.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle degenen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *veertien* dagen na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, door den Gouverneur Generaal zoodanig worden gedisponeerd, als bevonden zal worden te behooren.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.
(34344)

Advertentien.

TRANSPORTEN.

Den 8sten Augustus 1835. A. VAN GELDER Hz. aan JUDITH BENEDICTUS DE RIJK van het Erf en daarop staande Gebouwen, aan de *Wagenwegstraat* Lª. B. N°. 108, tusschen de Erven van D. S. GOEDSCHALK en J. R. FOCKE

Den 14 M. A. KEIJZER Vendumeester aan D. J. DE MEZA van het Huis en Erf aan de *Rust* en *Vredestraat*, bekend onder L. D. N. 647. aangekomen hebbende S. G. HOPPE.

Idem Denzelven als veron, aan D. M. SANCHES van de Plantaadje *Mondesir* gelegen in de *Motkreek* aangekomen hebbende de Erven van de Weduwe D. BUTTNER.

Idem MARGARETHA ELISABETH GEERKE aan CHRISTIAAN VAN THOLL van het Erf en daarop staande Gebouwen aan de *Heerenstraat* Lª. B. N. 69.

Paramaribo, den 14 Augustus 1835.
WENTHOLT.
(33380)

In de Stoom-Oven.

R. PIZA,

Heeft ontvangen per Kapt. C. ATKES.

Italiaansche Strooi-Hoeden, met Bloemen en Linten, á *f* 10. *f* 12. en *f* 14. Fijne Kapotte Strooihoeden, met Linten, á *f* 4. en *f* 5. – Gaas de lies, Gekleurde Chalis en Zijde Gaas, breede zwarte en witte Kante Tule, en Kante Doeken, baan Tule, Karette dames Kammen, en dito Kuif-Kammetjes, mode haar Kammen met Veeren, en andere soorten van Kammen, breede geborduurde Kanten, en Neiges, Levantien, zwart Katoen, HB Doeken, geborduurde Kleedjes, Barbades Dekens, Chitse Spreijen, Nabal Streep, gedrukte Batist, Fleur National, Geborduurde-, Zijde-, Madras-, Chals-, en andere Doeken. Heeren- en Dames-, Handschoenen, Dames Touren, Bloemen en Zijde Linten, opregte veritable Eau de Cologne, Lavendel reuk, en Pomade ala Roze, reuk Zeep, Tande Schuijers, Zilvere en andere Sintuur Linten, en Sintuur Gespen, Dames Scharen, Garens en Linten, Katoen-, Zijde-, en Stijve Koord, Lampe Kousjes, Doosjes met Haakjes en Oogen, Gordijne Franjes, Zwarte Wasch, Liquer Kelders van zes en vier Fleschjes, Lakensche Petten, Mans en Jongens vilte Hoeden, Kinder Schoentjes, Schrijf-, Mediaan-, en Valin Post-Papier, Gekleurd en Marmer Papier, blanke Cognosementen, en dito Wissels Pennen, Lak, Ouwels, Leijen, en andere KANTOOR-BEHOEFTEN.

Gladhoute Dames werkkistjes, met zilveren Instrumenten en Muzijk, Blaasbalgen Harmonica, Snuifdozen met Muzijk, Goude oorcieraden, bloedkoralen, en dito Vijgjes, Goude Ringen, en dito Doekspelden, Fijne Paerlen, Witte-, Cornalijn-, Blaauwe-, en Barnsteen-, Koralen, Gefigureerde Paerlen, en meerschuim Sigaren Pijpjes, – Gebronsde, en Vergulde Wandlampen, – Koekepannen Tjappen, – een assortiment van Kinder Speelgoed, Domine Spellen, Porceleine Servisies in doosjes, en gekleedde Poppen.

Woonplaats, op de hoek van de Keizer-, en Watermolen-straat.
(34365)

Mejuffrouw MARIJ ANN AVELING, is voornemens deze Kolonie te verlaten.
(34349)

F. W. LEUE. vertrekt.
(34332)

De Walvischvangst.

(Vervolg en Slot van No. 64.)

Van de gevaren, door den tegenstand van den walvisch of door zijne zucht naar weerwraak op zijne vervolgers ontstaande, verhaalt Scoresby onderscheidene voorbeelden. Het is gebeurd, dat de harpoenier met eenen enkelen slag door den staart van het dier doodgeslagen werd. Somtijds wordt door dezen slag de boot omver geworpen, zoodat de geheele bemanning in de zee wordt gestort, en niet of slechts met de grootste moeite gered worden kan. Een groote walvisch, geharpoeneerd door eene der booten van mijn schip, werd het voorwerp eener algemeene jagt in Junij 1809. Zelfs in de eerste boot zijnde, die den walvisch naderde, wierp ik mijnen harpoen ter armslengte, waardoor wij gelukkiglijk eenen slag met den staart ontweken, die op de boot scheen gemunt te zijn. Eene tweede boot kwam nader, en wierp eenen tweeden harpoen uit, maar met niet even goed gevolg; want de wonde werd dadelijk beantwoord door eenen vreesselijken slag met den staart van den walvisch. De boot zonk door den schok, en draaide te gelijker tijd met zulke snelheid rond, dat de stuurman derzelve in het water naast den walvisch geworpen en door zijnen staart tot op eene buitengewone diepte geslagen werd. Spoedig echter kwam hij weder boven, en werd benevens zijne makkers gelukkiglijk door mijne boot opgenomen. Een soortgelijke aanval werd door het dier ook op de volgende boot beproefd; maar de harpoenier, gewaarschuwd en van het gebeurde onderrigt zijnde, nam zoodanige voorzorgen, dat de slag, hoewel even hevig toegebragt, echter in eenen minderen graad gevoeld werd. De moed en behendigheid der zeelieden, die met de lans dapper te werk gingen, maakten echter spoedig een einde aan het leven van dezen walvisch, die tot de lading van ons schip gevoegd werd."

Eene dergelijke opzettelijke boosaardigheid, als welke in dit geval door eenen walvisch aan den dag is gelegd, is, naar

de getuigenis van Scoresby, iets zeer zeldzaams. Het is inderdaad niet vermoedelijk, dat eenig opzet om kwaad te doen, aan het dier, in welke omstandigheden ook, kan worden toegeschreven; deze vreesselijke bewegingen zijn de stuiptrekkingen of van zijn sterfuur, of van buitengewone vrees en verbijstering. Met al zijne ontzettende ligchaamskracht is de walvisch een buitengewoon zachtaardig en onschuldig dier, en zulks zoo zeer, dat allen, die in de gelegenheid zijn geweest hem van nabij waar te nemen, hem als een zeer dom dier beschrijven. Onzes bedunkens is er echter een beter bewijs, dan gebrek aan woestheid, noodig, om deze gevolgtrekking te maken. Integendeel bestaan er eenige omstandigheden, waaruit men zoude opmaken, dat het dier zeer veel instinkt bezit. Hij toont het gewone bewustzijn van gevaar bij het naderen van zijnen natuurlijken vijand, den mensch; en, zoo vóór als na dat hij door den harpoen getroffen is, neemt hij de doelmatigste middelen te baat, om het hem dreigende gevaar te ontkomen. Wanneer er, bij voorbeeld, een ijsveld in de nabijheid is, haast hij zich altijd onder hetzelve te komen, waar hij door de booten niet gevolgd kan worden; en zelfs wanneer hij plotseling en met ongeloofelijke snelheid zich in de diepte werpt, zoude men bezwaarlijk zeggen kunnen welk beter middel hij in het werk had kunnen stellen, met oogmerk om de lijn te breken, waaraan hij vastgehecht is. Zoo de poging van den kant der bemanning van de boot niet tegengegaan werd door al die hulpmiddelen, welke de kunst, behendigheid en moed den mensch aan de hand geven, zoude zij hem dikwerf gelukken. Zoo het mede waar is, zoo als door velen beweerd wordt, dat de walvisschen der Noordzeeën zekere gedeelten van hunne oorspronkelijke verblijfplaatsen verlaten hebben, die toegankelijker voor de vaartuigen zijn, om zich te begeven naar plaatsen, waarvan de nadering veel moeijelijker is, zoude zulks niet alleen eene soort van buitengewoon instinkt in het dier aanduiden, maar ook zelfs een vermogen in het gansche geslacht, om de uitkomsten der ondervinding van een geslacht naar het andere over te leveren. Hoe dit ook zij, en wanneer men ook aan den walvisch eenen zeer hoogen graad van instinkt moet ontzeggen, schijnt ten minste de liefde dezer dieren tot hun eigen geslacht diep geworteld en buitengewoon sterk te zijn. De visschers maken zich gewoonlijk deze liefde der oude walvisschen voor hunne jongen ten nutte, om hen des te gemakkelijker te vangen; en deze kunstgreep gelukt veelal ook dan, wanneer geene andere gelukken zoude. Het jong, hoewel van weinig waarde in zich zelf, wordt gewoonlijk getroffen, om de moeder te bewegen tot zijne hulp bij te snellen. »In dit geval, zegt Scoresby, nadert zij hetzelve op de oppervlakte des waters, wanneer het naar boven komt om adem te halen; moedigt het aan om voort te zwemmen; is hetzelve behulpzaam in zijne vlugt door het onder hare vinnen te nemen; en verlaat hetzelve zelden zoo lang er eenig leven in te bespeuren is. Dan is zij gevaarlijk om te naderen, maar biedt ook dikwijls de gelegenheid tot den aanval aan. Zij verontachtzaamt alle middelen tot zelf behoud, om slechts in de behoefte van haar jong te voorzien; werpt zich midden door hare vijanden; veracht het gevaar, dat haar bedreigt, en blijft bij haar jong, ook wanneer de harpoen der visschers haar reeds onderscheidene malen getroffen heeft. In Junij 1811 trof een mijner harpoeniers eenen jongen walvisch, in de hoop, dat zulks tot de vangst der moeder aanleiding zoude geven. Zij kwam terstond naast de boot te voorschijn, en haar jong onder hare vinnen nemende, sleepte zij met ongewone kracht en snelheid ongeveer honderd vademen touw uit de boot. Spoedig kwam zij echter weder naar de oppervlakte, vloog woedende in alle rigtingen; bleef herhaaldelijk plotseling stil liggen, of veranderde in eens van rigting, en gaf alle kenteekenen van woede en smart. Eenen geruimen tijd ging zij aldus voort, hoewel van nabij door de booten achtervolgd, en terwijl hare belangstelling in haar jong, haar moed ingaf, scheen zij zich om het haar omringende gevaar niet te bekreunen. Reeds onderscheidene malen was zij getroffen zonder eenige poging beproefd te hebben om te ontkomen, binnen een uur tijds was zij gevangen en gedood."

In sommige gevallen heeft de boot, in plaats van omgeworpen te worden, het even verschrikkelijke lot ondervonden, van door éénen slag met den kop of den staart van dit gedrogtelijke dier hoog in de lucht geslingerd te zijn geworden. Het volgende merkwaardige voorbeeld wordt ons daarvan door meergemelden schrijver medegedeeld.

»Kapt. Lyons, met het schip *the Raith of Reith*, de walvischvangst op de kust van Labrador vervolgende, ontwaarde eenen grooten walvisch niet verre van het vaartuig. Vier booten werden terstond ter vervolging afgezonden, en aan twee derzelve gelukte het te gelijker tijd hem zoo nabij te komen, dat hij, op hetzelfde oogenblik, door twee harpoenen getroffen werd. De walvisch daalde eenige vademen in de rigting eener derde boot, steeg toevallig onder dezelve weder in de hoogte, en sloeg met zijnen kop tegen de boot, welke hij met al hetgeen zij bevatte, vijftien voet hoog in de lucht slingerde. De manschap werd levend opgenomen door een toevallig in de nabijheid zijnde vierde boot, op éénen man na, die, in de boot verward geraakt zijnde, onder dezelve nederviel en ongelukkiglijk verdronk. De walvisch werd naderhand gedood."

In den vroegeren tijd van de walvischvangst, toen deze dieren nog in overvloed rondom de kusten van Spitsbergen gevonden werden, vestigden zich de Hollanders op dat eiland, waar zij zich bezig hielden met het bereiden der baleinen en het vervaardigen der olie uit het walvisch-spek. Zoo bloeijend en uitgebreid was de walvischvangst, omtrent dezen tijd (het laatste gedeelte der zeventiende eeuw) door onze voorouders gedreven, dat zij op die eenzame en onvruchtbare kust een dorp stichtten, waarvan al de huizen geheel gebouwd van het vaderland derwaarts overgebragt werden. Zij noemden hetzelve *Smeerenburg*. »Hier, zegt Macculloch, was de vergaderplaats der Hollandsche walvischvaarders, ruim voorzien van ketels en bakken en al hetgeen tot het bereiden der baleinen en olie noodig was. Maar dit was nog niet alles. De walvisch-vloot was verzeld van eene menigte voorraadschepen, die hunne ladingen te Smeerenburg losten, hetwelk, gedurende den drukken tijd, met wel uitgeruste schepen, goede herbergen enz. voorzien was, zoodat vele der gemakken en genietingen van Amsterdam binnen elf graden van den pool gevonden werden! Batavia en Smeerenburg zijn ter zelfder tijd gesticht, en men heeft lang getwijfeld, of niet laatstgenoemde de belangrijkste der twee nederzettingen was."

Toen echter eindelijk de walvisschen die omstreken geheel verlieten, en niet dan op eenen afstand van omtrent zeventig uren van daar gevonden konden worden, werd Smeerenburg verlaten, zoo zelfs, dat men nu niet eens meer naauwkeurig de plaats weet aan te toonen, waar hetzelve gestaan heeft. De eenige operatie, welke thans nog de walvisch in zijn geboorteland ondergaat, is hetgeen de Engelsche *flense* noemen, namelijk om den walvisch de baleinen en het spek te ontnemen. Dit geschiedt door het doode dier op zijde van het schip te brengen en na hetzelve aldaar te hebben vastgebonden, mannen op hetzelve af te zenden, die, met sporen voorzien om zich tegen uitglijden te beveiligen, met messen en andere gereedschappen het spek in reepen snijden. Nadat het spek van de eene zijde afgesneden is, bestaat er een middel om den walvisch op de andere zijde om te draaijen. Het spek wordt in de boot opgenomen, waar hetzelve in kleinere stukken gesneden en van daar overgegeven wordt aan twee mannen, welke men Koningen noemt; en die hetzelve eindelijk in het scheepsruim bewaren. Terwijl dit alles plaats heeft, komen roofvogels in groote menigte toeschieten, en ook zijn de beeren en haaijen op geenen grooten afstand, om het kreng op te vangen, alvorens hetzelve in den afgrond wegzinkt. Voor het afsnijden van het spek zijn gewoonlijk vier uren noodig. Ook dit gedeelte van de walvischvangst, hoewel de worsteling met het levende dier geheel voorbij is, is niet zonder gevaren. »Bij hooge zee," zegt Scoresby, »is zulks eene zeer moeijelijke en gevaarlijke onderneming, en wanneer die hooge zee eenigermate aanmerkelijk is, is zulks ondoenlijk. Geene touwen of blokken zijn in staat, eenen ruk der zee te kunnen verdragen. De spek-snijders staan door den golfslag dikwijls geheel onder water en zijn er tevens aan blootgesteld, om door het breken van touwen of haken, alsmede door elkanders messen, gewond te worden. Treurige voorvallen zijn hierbij derhalve niets zeldzaams. De harpoeniers vallen dikwijls in den bek van den walvisch, wanneer dezelve, door het wegsnijden van het spek, meer open ligt; en daar zouden zij ligtelijk kunnen verdrinken, zoo hun geene spoedige hulp aangebragt werd.

Schepen in Lading.

Naar Amsterdam:

Het Schip *Noordholland*, Kapt. H. K. Ruil. *Adres* bij *Gebr. Reijns*. — sluit 22 *Augustus*.

Het Schip *Wilhelmina*, Kapt. J. N. Klint. *Adres* bij *Gebr. Reijns*.

Het Schip *de Jonge Gerbrand*, Kapt. R. C. Jaski. *Adres* bij *J. L. Gellee*. — Sluit 15 *Augustus*.

Het Schip *de Harmonie*, Kapt. D. Spreeuw. *Adres* bij *J. F. Faverij*.

Het Schip *Suriname*, Kapt. L. J. Luitjes. *Adres* bij *J. F. Faverij*.

Het Schip *Anna en Louiza*, Kapt. K. de Jong. *Adres* bij *C. J. Leijsner*. — Sluit 22 *Augustus*.

Het schip *de jonge Lodewijk Antonie*, kapt. R Tjebbes. *Adres* bij *C. J. Leijsner*.

Het Schip *Dina Maria*, Kapt. A. Ahlers jr. *Adres* bij *Degenhard en Kramer*.

Het Schip *Margaretha*, Kapt. H. Hagers. — *Adres* bij *van West en de Hart*.

Het Schip *Zorgvuldigheid*, Kapt. J. J. Brouwer. *Adres* bij *E. C. Lobato*.

Naar Rotterdam:

Het Schip *Alexander*, Kapt. A. S. Casse. *Adres* bij *J. M. Samson*.

Naar Boston:

De Nd. Am. Brik *Cambrian*, Kapt. J. Rowe. *Adres* bij *J. M. Samson*.

De Nd. Am. Brik *Juniper*, Kapt. F. Foster. *Adres* bij de Wed. *D. van Praag*.

De Nd. Am. Brik *Jane*, Kapt. J. Foster. — *Adres* bij de Wed. *D. van Praag*.

Naar Gloucester:

De Nd. Am. Brik *Sarah Ann*, Kapt. C. Kitz. *Adres* bij de Wed. *van Praag*.

Ter Drukkerij van Gezusters SERRES.